

Handläggare

Telefon:

Till

Resursenheten

Verksamhetsplan 2024 för Resursenheten

Förslag till beslut

Innehållsförteckning

Inledning	3
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	8
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	8
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	15
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	16
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	16
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	17
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	18
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	19
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	19
Redovisning av ekonomi	21
Resursanvändning	21
Budget 2024	21
Övrigt	21

Inledning

Värdegrund

Demokratiska värderingar genomsyrar Resursenhetens arbete, där människan sätts i centrum och ingen skall lämnas utanför. Våra ledord är respekt, nyfikenhet, trygghet och olikheter ses som en tillgång. Enhetens arbete utgår från kunskapen om att tidiga insatser med vetenskaplig grund gör skillnad för barn/vårdnadshavare, både på kort och lång sikt.

Verksamhetsidé

Resursenheten är en övergripande preventiv enhet inom Förskoleavdelningen i Hägersten Älvsjö stadsdelsförvaltning. Enheten omfattar ett tvärprofessionellt resursteam, de öppna förskolorna i Fruängen, Liljeholmen, Älvsjö samt introduktions/öppna förskolan Lyckebo på Hägerstensåsen.

Resursteamets uppdrag är att arbeta preventivt och stödjande gentemot stadsdelens förskoleverksamhet. Enhetens uppdrag utförs i enlighet med gällande styrdokument: förskolans läroplan, skollagen, Stockholms stads förskoleplan, FN:s barnkonvention och diskrimineringslagen

Resursteamet är delaktiga i avdelningens utvecklingsarbete utifrån ett specialpedagogiskt/psykologiskt perspektiv. Genom verksamhetsstöd i form av handledning, utbildningsinsatser och ekonomiskt tilläggsbelopp fokuserar resursteamet på alla barns behov, med särskild hänsyn till barn i behov av särskilt stöd, genom arbetet med förskolepersonal och -ledning.

Resursenheten strävar efter att i hög grad samverka och samarbeta internt och externt med Kommun, Region, förskoleledning, personal, vårdnadshavare samt expertis inom områden relevanta för barnhälsa såsom Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM), Barnafrid, Skolverket, universitet och högskolor.

Verksamheten genomsyras av ett systematiskt kvalitetsarbete där arbetssätt och insatser kontinuerligt diskuteras, beskrivs, dokumenteras, granskas, följs upp, utvärderas, analyseras och revideras i dialog med förskoleavdelningen och våra samverkanspartners.

Resursteamet bevakar forskningsläget och grundar sitt arbete i ett vetenskapligt förhållningssätt.

Verksamhetsbeskrivning

Resursenheten är en stödfunktion inom Förskoleavdelningen i Hägersten Älvsjö stadsdelsförvaltning. Enheten omfattar ett tvärprofessionellt resursteam, de öppna förskolorna i Fruängen, Liljeholmen, Älvsjö samt introduktions/öppna förskolan Lyckebo på Hägerstensåsen.

Öppna förskolan/Introduktionsförskolan

De öppna förskolorna inom stadsdelen är lokaliserade i Fruängen, Hägerstensåsen, Liljeholmen och Älvsjö leds av två förskollärare på varje enhet. Det är en föräldraskapsstödjande gruppverksamhet som vilar på en pedagogisk grund som riktar sig

främst till de barn som inte går i förskolan.

I förutsättningarna ingår att barnet åtföljs av en vårdnadshavare eller annan vuxen som har ansvar för barnet och som förväntas delta aktivt i verksamheten. Det erbjuds kontinuerliga aktiviteter/program utifrån ålder och den värdegrund verksamheten vilar på där tillfällen ges att knyta kontakter med varandra. Öppna förskolans verksamhet ger många barn/vårdnadshavare den första upplevelsen och erfarenheten att ingå i en större grupp. En erfarenhet som kan förbereda barn och vårdnadshavare inför övergång till kommande förskolestart.

Den öppna förskolan i Liljeholmen ingår i en samlokaliserad familjecentral med Barnhälsovård (BHV), Barnmorskemottagning (BMM) och Socialtjänsten i stadsdelen. Där en kontinuerlig samverkan sker i mötet och över de behov som efterfrågas av vårdnadshavare och barn. Det finns en arbets- respektive styrgrupp som ses fortlöpande utifrån de behov som har inventerats inom respektive enhet. Den öppna förskolan i Älvsjö ingår också i en familjecentral där man inte delar lokal men utgår ifrån ett familjecentralsinriktat arbetssätt är där BHV, BMM och socialtjänst samverkar.

Introduktions/öppna förskolan Lyckebo är belägen på Hägerstensåsen och ansvariga för verksamheten är förskollärare. De samarbetar med stadsdelens samhällsväglare, Studie- och yrkesväglare (SYV), Svenska för invandrare (SFI) och även de bovärdar som finns att tillgå inom området.

Introduktionsförskolans målgrupp är nyanlända föräldrar och är utformad som en öppen verksamhet med gruppaktiviteter för föräldrar och barn. Verksamheten fungerar som en mötesplats där man kan möta andra familjer samtidigt som barnen deltar i en pedagogisk verksamhet. Vårdnadshavare erbjuds språkträning både praktiskt och teoretisk samt får även ta del av samhälls- och omvärldsorientering.

Resursteamet

Resursteamet är tvärprofessionellt och består av en talpedagog, två specialpedagoger och en psykolog, under ledning av enhetschef. Resursteamet arbetar gentemot stadsdelens förskolor med främjande, förebyggande och åtgärdande insatser på organisations-, grupp- och individnivå, med tyngdpunkt på det hälsofrämjande arbetet.

Resursenhetens främjande, förebyggande och åtgärdande arbete

De främjande, förebyggande och åtgärdande aspekterna vävs samman inom enhetens insatser. Nedan beskrivs resursenhetens olika insatser utifrån var och en av de tre aspekterna.

Främjande – understödja

Öppna förskolans och introduktionsförskolans arbete sker främst i mötet med vårdnadshavare eller andra viktiga vuxna och barn i ett tidigt skede. De öppna förskolorna arbetar med en riktad verksamhet i ett preventivt syfte där det erbjuds kontinuerliga aktiviteter/program utifrån barnets ålder. Det kan handla om att ge vårdnadshavare kunskap om barnets rättigheter, hälsa och utveckling, att stärka föräldrars relation till varandra eller deras sociala nätverk. Det är en uppskattad träffpunkt för vårdnadshavare där man erbjuder föräldraskapsstöd eller råd om barns utveckling där personalen har en viktig roll som förebild

och samtalspartner. Föräldraskapsstöd är insatser, aktiviteter och verksamheter som stärker föräldraförmågan och relationen mellan förälder och barn.

Introduktionsförskolans personal arbetar uppsökande och besöker familjer/barn vid deras boende samt att verksamheten genomförs i närliggande parker. Personalen arbetar med att skapa relationer, bygga broar via svenska språket under sina möten på fältet. Samarbetet med bovärdar och stadsdelens samhällsvägledare är en länk och banar väg in till familjerna. Det är en plats för språk och integration och potentialen att stödja fler till etablering, minskad utsatthet och bättre liv är stor.

Det främjande arbetet inom resursteamet sker genom att all förskolepersonal erbjuds relevant kompetensutveckling med ett hälsofrämjande fokus. Teamets specialpedagoger, talpedagog och psykolog erbjuder handledning och utbildningar utifrån sina respektive kunskapsområden och med utgångspunkt i givna nämndmål samt förskoleenheternas behov. Teamets talpedagog arbetar även i viss mån gentemot stadsdelens vårdnadshavare och yngre barn, då hon regelbundet besöker de öppna förskolorna för att möta frågor runt barns språk och kommunikation.

Ett samverkansavtal är upprättat mellan Habiliteringscenter Liljeholmen och Hägersten-Älvsjö stadsdel enhetschef för Resursenheten. Detta för att säkerhetsställa en trygg förskolestart för barn, vårdnadshavare och personal.

Förebyggande – förekomma

Öppna förskolan och introduktionsförskolan samverkar med förebyggande insatser med externa aktörer som Regionen, Folkandvården, Bibliotek och Socialtjänstens familjebehandlare. Detta för att tillgodose och möta vårdnadshavares frågor och funderingar.

Introduktionsförskolan bedrivs som en öppen förskoleverksamhet och samarbetar med socialtjänstens samhällsvägledare med att stärka familjernas möjlighet till etablering i samhället genom att erbjuda en introduktion/sluss till reguljär förskola. Vårdnadshavarna erbjuds SFI undervisning under sin vistelse på förskolan.

Resursteamet arbetar förebyggande genom att tillsammans med personal identifiera och kartlägga risker på organisations-, grupp- och individnivå. Identifierade risker förebyggs genom handledning och/eller utbildning. Enhetschef deltar vid behov i möten med vårdnadshavare och rektor för att identifiera risker och bidra med förslag på förebyggande insatser.

Enhetschef har Barnkonferenser med uppföljning med ledningsgrupp från respektive förskoleenhet två gånger per termin med genomgång av de handlingsplaner som upprättats utifrån det stöd verksamheterna behöver för att möta alla barn i gruppen.

Åtgärdande – ombesörja

Öppna förskolan samarbetar med Barnhälsovården (BHV) och även föräldrarådgivare från socialtjänsten för att stödja och hänvisa föräldrar var de kan vända sig om frågor uppkommer.

På Introduktionsförskolan stödjer personalen målgruppen i sitt språkliga arbete både med en vidareutveckling av SFI - undervisning, i samtal, filmatiserade upplevelser och bilder.

Resursenhetens talpedagog ingår i Introduktionsförskolans arbete kring frågor som rör tal-
språk och kommunikation.

Personalen inom verksamheterna fungerar som en länk över till att börja förskolan i samarbete
med rektor och pedagoger.

Resursteamets handledning och utbildning blir åtgärdande när insatserna sätts in för att lösa
svårigheter och utmaningar som uppkommit i relation till ett barn, en barngrupp, i samverkan
med vårdnadshavare, eller i organisationen på en avdelning. Insatserna utgör då ett stöd i
förskolornas eget åtgärdande arbete.

Enhetschefens ansvar i ett åtgärdande uppdrag är:

- Tilldelning av verksamhetsstöd i form av ekonomiskt tilläggsbelopp.
- Ekonomiskt stöd till hjälpmedel
- Samverkan kring plats i annan huvudverksamhet
- Stöd i samverkan med vårdnadshavare och förskola

Resursteamets systematiska arbetsgång

Innan Resursteamets handledningsinsatser blir aktuella kring ett individuellt barn eller en
barngrupp, genomför förskolans personal en kartläggning av verksamheten, i samråd med
biträdande rektor. Arbetsgången beskrivs i dokumentet ”Arbetsgång för kartläggning” (f.d.
Checklistan). Vid behov upprättas i samråd med vårdnadshavare en handlingsplan som
tydliggör barnets stödbehov, rätten till trivsel, utveckling, hälsa och lärande, samt hur
verksamheten behöver anpassas för att åstadkomma detta. Handlingsplanen undertecknas av
rektor. Vid behov ansöker förskolepersonalen i samråd med rektor om handledning eller
utbildningsinsats/er, på en ansökningsblankett som skickas till Resursenheten. Resursteamet
går regelbundet igenom inkomna ansökningar, prioriterar och fördelar ärenden mellan teamets
professioner.

Rektor ansvarar för att alla barn får stöd utifrån sina förutsättningar och behov. För att
ytterligare säkerställa att verksamheten tillgodoser alla barns behov kan rektor ansöka utifrån
kartläggningen om ett ekonomiskt tilläggsbelopp från Resursenheten. Detta belopp är till för
att säkerställa att verksamheten kan möta såväl individuella som grupperns behov. Enhetschef
går igenom ansökan tillsammans med rektor på terminsvisa barnkonferenser. I slutet av varje
halvår görs en uppföljning samt utvärdering av genomförda insatser med enhetschef och
rektor.

Enhetschef har ett övergripande ansvar och samordnar verksamhetsstödet. Arbetet omfattar att
utreda och besluta om ekonomiskt tilläggsbelopp, samordna kontakter mellan olika externa
och interna verksamheter så som Autismcenter, Habilitering, Socialtjänst, Barnhälsovård
(BHV), Barn- och ungdomspsykiatri (BUP), Barn- och ungdomsmedicinska mottagningar
(BUMM), utredningsteam, logopedmottagningar, andra stadsdelar inom staden, personal och
vårdnadshavare.

Resursenheten ingår i olika interna och externa nätverk, arbets- och samverkansgrupper så
som Barn och Unga Samverkan (BUS), resurssamordnare inom Stockholms Stad,
samverkansgrupp med representanter från förskola och socialtjänst, Regionen, barnhälsa,

språk, digitalisering, specialpedagogiskt nätverk, nätverk för förskolepsykologer, förskoleledning, personal, vårdnadshavare samt expertis inom områden relevanta för barnhälsa såsom Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM), Barnafrid, Skolverket, universitet och högskolor.

Kvalitets- och utvecklingsarbete

Systematiskt kvalitetsarbete

- Utvärderingsenkäter för Resursteamets insatser (utbildning/handledning)
- Uppföljning och avstämningar med personal och ledning
- Föra, sammanställa och analysera statistik kring insatser
- Teammöten, APT och utvecklingsdagar
- Kollegiala forum
- Medarbetarsamtal
- Arbetsgrupperna Barnhälsa, Språk och Digitalisering
- Utvecklingsgruppen (Öppna förskolan)
- Utbildningsinsatser ABC 0-2 år, föräldrastödsprogram.
- Stadens systematiska kvalitetsarbete (Tertialrapporter 1 och 2, Verksamhetsberättelse och -plan)
- Hålla sig à jour med aktuell forskning
- Externa gäster på Arbetsgruppen Barnhälsa
- Specialpedagogiskt nätverk och nätverk för förskolepsykologer
- Resursenheten avser att byta namn till Enheten för barnhälsa

Utvecklingsområden 2024

- Samverkan Socialtjänst (fördjupa arbetet med SIP, kännedom om varandras verksamheter, samarbete kring utbildningar, BUS förskola)
- Inventera förskolepersonals kompetens om utsatthet/våld/orosanmälan
- Färdigställa och implementera kartläggningmaterial och reviderade dokument
- Språkutvecklande insatser i samarbete med Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) och Regionens logoped
- Samverkan kring språkliga minoriteter
- Implementera en strukturerad handledningsmodell med fokus på tillgängliga och inkluderande lärmiljöer, i enlighet med SPSM:s tillgänglighetsmodell
- Strukturerad implementering av Språkprogrammet

Kompetensutveckling 2024

- Psykolog: Personalhandledning och konsultation
- Talpedagog, specialpedagog och enhetschef: Språk-, läs- och skrivutvecklare (SLS)
- Webinarium från habilitering och Stockholms stad
- Föreläsning med David Edfeldt
- Masterprogram i Praktisk kunskap, Södertörns högskola

Medarbetarnas delaktighet

I enhetens arbete med verksamhetsplanen 2024 så har medarbetarna tagit del av KF:s inriktningsmål, verksamhetsmål samt de framtagna nämndmålen för stadsdelen. Det fortsatta arbetet med framtagandet av enhetens verksamhetsplan genomfördes på enheternas planeringstid samt arbetsplatsträffar under december och januari månad. Vi har gått igenom målen och diskuterat hur vi kan nå och möta den inriktning som efterfrågats av staden. De olika verksamheterna har formulerat sina mål som sammanställts av enhetschef i Verksamhetsplanen 2024 för Resursenheten.

Under januari månad har samtliga verksamheter haft planeringsdagar med uppföljning tillsammans med enhetschef. Vi kommer att följa upp arbetet med både verksamhetsberättelsen och verksamhetsplan på APT 17/1 och 14/2 2024

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

Nämndmål: Alla barn i förskolan stimuleras och lär utifrån sina förmågor i en inkluderande utbildning med likvärdig och tillgänglig lärmiljö

Beskrivning

Målet nås genom att utbildningen bedrivs i likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer som uppmuntrar till kommunikation, lek och utforskande. Social, pedagogisk och fysisk miljö skapar tillsammans förutsättningar för barns lärande och utveckling. Språkutvecklande arbete genomsyrar hela utbildningen. Rektor leder och samordnar det pedagogiska arbetet och organiserar de strukturella förutsättningarna för utbildningen. Förskolläraren ansvarar för att undervisning bedrivs i enlighet med målen i läroplanen. Arbetslaget genomför utbildningen utifrån sina respektive uppdrag.

Gemensamt framtagna stöddokument anger riktning för utbildningen och undervisningen inom prioriterade områden som likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer, språk, digitalisering, kultur, måltider och fysisk aktivitet.

Förväntat resultat

Utbildningen ger varje barn förutsättningar att utveckla:

- Nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära
- Ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen utforma och genomföra kompetenshöjande insatser för förskollärare och arbetslag i pedagogiskt ledarskap utifrån läroplansuppdraget.	2023-01-01	2024-12-31

Enhetsmål: *De öppna förskolorna och introduktionsförskolan ska stärka föräldraförmågan och ge en introduktion till förskolans verksamhet.*

Förväntat resultat

De öppna förskolorna/introduktionsförskolan erbjuder föräldraskapsstödjande insatser till alla besökare

De öppna förskolorna/introduktionsförskolan erbjuder en tillgänglig, inkluderande och likvärdig lärmiljö där varje barn får lära och samspela utifrån sina förmågor i en pedagogisk gruppverksamhet.

Arbetsätt

De öppna förskolorna/introduktionsförskolan arbetar med en riktad verksamhet i ett preventivt syfte där det erbjuds kontinuerliga aktiviteter/program utifrån barnets ålder. Det kan handla om att ge vårdnadshavare kunskap om barnets rättigheter, hälsa och utveckling, att stärka föräldrars sociala nätverk. Det är en uppskattad träffpunkt för vårdnadshavare där man erbjuder föräldraskapsstöd och råd om barns utveckling där personalen har en viktig roll som förebild och samtalspartner. Föräldraskapsstöd är insatser, aktiviteter och verksamheter som stärker föräldraförmågan och relationen mellan förälder och barn. Vi bjuder in och samarbetar med externa aktörer såsom; bibliotek, dietist, BVC, BMM föräldrarådgivare, fysioterapeut, SFI, folktandvård, samhällsvägleddare, bovärdar, studie och yrkesvägledare. Interna resurser är: Talpedagog, ABC föräldraträffar 0–2, spädbarnsmassagekurser

Den pedagogiska tillgängliga miljön är utformad så att barnen kan ha inflytande och göra egna val. Vi introducerar olika skapande material t ex, deg, flaskfärg, fingerfärg, lim, kriter.

Pedagogerna arbetar medvetet med att stötta och stimulera barnens språkutveckling genom att sjunga, ramsa, sätta ord på barnens handlingar och känslor, introducera böcker/läsning och använda tecken. I det språkstimulerande arbetet arbetar pedagogerna både med att vara förebilder och ha en föräldraskapsstödjande roll genom att förmedla kunskap kring barns språkutveckling.

Introduktionsförskolan stöttar föräldrar i deras språkutveckling genom att de uppmuntras att tillsammans med sitt barn leka, prata, sjunga, samspela på sitt modersmål för att stärka den viktiga anknytningen och språkutveckling.

Pedagogerna på de öppna förskolorna/introduktionsförskolan jobbar relationsskapande genom att ha ett positivt förhållningssätt i möten med barn och vuxna, se och bekräfta varje besökare, tar tillvara barnens nyfikenhet och lust att lära genom att sätta ord på barnens görande och stötta samspel.

Pedagogerna skapar en inkluderande verksamhet genom att välkomna, se och bekräfta alla

besökare och erbjuda en tillgänglig miljö som gar hänsyn till alla besökares behov samt strävar efter att material, bilder, böcker och leksaker är utvalda ur ett normkritiskt perspektiv.

De öppna förskolorna/Introduktionsförskolan informerar om hur förskola fungerar. Introduktionsförskolan kan bistå föräldrar att ansöka om förskoleplats.

Resursanvändning

Verksamheternas pedagoger i samverkan med socialtjänst, samt aktuella aktörer inom Regionen.
Kompetensutveckling via föreläsning och aktuell litteratur.

Uppföljning

Målgruppens synpunkter och våra egna reflektioner och analyser.

Utveckling

Enhetliga arbetsplaner ska användas alla öppna förskolor.
Reflektionsunderlag/mall för pedagogerna för uppföljning och utvärdering, VB, VP ska utvärderas och eventuellt revideras under året.
Fortsatt samarbete med både interna och externa aktörer
Vi utvecklar den metod vi använder för att ta tillvara besökarnas synpunkter genom att digitalisera den.
Utöka samverkan med förskolorna och barnmorskemottagningen
Fortsätta utveckla familjecentralsarbetet.
Utveckla vår kompetens kring aktiva åtgärder mot diskriminering

Enhetsmål: Resursenheten verkar för att stötta arbetslag och ledning i Hägersten Älvsjö's förskolor i deras arbete att skapa tillgängliga och inkluderande fysiska, sociala och pedagogiska lärmiljöer.

Förväntat resultat

- Arbetslag och ledning erbjuds stöd i att fördjupa sina kunskaper om lärmiljöernas betydelse för alla barn, med särskild hänsyn till barn i behov särskilt stöd.
- Återkoppling genom uppföljning och utvärdering, att personal och ledning upplever att Resursteamets insatser bidrar till arbetet med att skapa tillgängliga och inkluderande lärmiljöer
- Färdigställda och implementerade versioner av de dokument som berör Resursteamets arbete med lärmiljöer.

Arbetsätt

Arbetslag och ledning får genom handledning, utbildning samt terminsvisa barnkonferenser stöd i att fördjupa sina kunskaper om hur lärmiljöer kan utformas och utvecklas för att stödja alla barns lärande, med särskild hänsyn till barn i behov av särskilt stöd.

Genom Resursteamets tvärvetenskapliga förhållningssätt kan barns och barngruppers olika behov belysas ur specialpedagogiska, psykologiska och språkliga perspektiv. Varje profession arbetar med ett vetenskapligt förhållningssätt utifrån forskning och beprövad erfarenhet inom sitt område.

Utifrån ett främjande och förebyggande arbetssätt kommer Resursteamet in tidigt i processen för att kunna stödja personal i arbetet att anpassa och utveckla tillgängliga lärmiljöer.

Genom handledning/konsultation/rådgivning erbjuds pedagogerna forum för reflektion och fördjupning kring de olika lärmiljöernas betydelse för barn och barngrupper. Resursteamets professioner arbetar dels med att lyfta fram och tillvarata pedagogernas befintliga kompetens, dels med att föra in komplementära, professionsspecifika kunskaper utifrån pedagogernas beskrivningar. Pedagoger ges möjlighet att fördjupa sin förståelse för hur olika barn, barngrupper och pedagoger interagerar med och påverkas av sina olika lärmiljöer. På så sätt ökar förutsättningarna för pedagogerna att utveckla lärmiljöernas tillgänglighet för alla barn, oavsett stödbehov.

Utbildningsinsatser

Resursteamet erbjuder flera olika utbildningar, utifrån professionernas olika kompetensområden. Samtliga utbildningar berör direkt eller indirekt inkludering, de olika lärmiljöerna och deras tillgänglighet.

I Arbetsgruppen Barnhälsa arbetar Resursteamet tillsammans med rektorer och biträdande rektorer för att utveckla samsyn och stadsdelsövergripande strategier kring lärmiljöernas tillgänglighet för alla barn, med särskild hänsyn till barn i behov av särskilt stöd.

Teamets talpedagog ingår i en arbetsgrupp för utveckling av de språkliga lärmiljöerna inom stadsdelens förskolor.

Inom teamet diskutera våra arbetssätt för att stödja förskolepersonal och -ledning i att fördjupa förståelsen för olika lärmiljöers betydelse för barn och barngrupper med skilda förutsättningar.

Resursanvändning

- Resursenhetens tvärvetenskapliga team bestående av specialpedagoger, talpedagog och psykolog.
- Aktuell facklitteratur och stödmaterial kopplat till olika lärmiljöer, tillgänglighet och inkludering.
- Samverkan med förskoleenheternas ledning och pedagoger.
- Resursenhetens lokaler, IT-utrustning, telefoni, kontorsmateriel.

Uppföljning

- Resursteamets handledningsinsatser utvärderas genom en digital utvärderingsenkät, avstämningar med arbetslag och ledning, barnkonferenser, samt genom en statistisk sammanställning som redovisas för avdelningens enheter.
- Resursteamets utbildningsinsatser utvärderas genom en digital utvärderingsenkät till deltagande pedagoger samt muntligen med deltagande rektorer/biträdande rektorer.
- Enhetschef följer upp resursenhetens insatser genom löpande avstämningar i olika arbetsgrupper.
- Resursteamet har fortlöpande uppföljning av enhetens insatser på veckovisa teammöten
- Enhetschef har terminsvisa barnkonferenser med rektor och biträdande rektor från samtliga förskoleenheter där ansökan görs gällande verksamhetsstöd.

I ansökan bifogas en handlingsplan med en redogörelse av vad verksamheten och barnet behöver för att utvecklas på förskolan som går igenom och gemensamma beslut fattas. Handlingsplanen upprättas i samråd med vårdnadshavare, personal, rektor och enhetens chef.

Utveckling

- Under föregående verksamhetsår påbörjades ett omfattande arbete med att revidera stadsdelens pedagogiska kartläggningsmaterial, Arbetsgång för kartläggning (f.d. Checklistan) samt tillhörande skrivmallar. Dessa kommer under 2024 att färdigställas och implementeras med hjälp av stadsdelens kommunikatör. Stor vikt kommer att läggas vid planering och genomförande av implementering och förankring i verksamheterna.
- Implementera en strukturerad handledningsmetod med fokus på tillgängliga lärmiljöer utifrån SPSM:s tillgänglighetsmodell
- Teamet undersöker och tar del av relevant fördjupning kopplat till inkludering, tillgänglighet och förskolans olika lärmiljöer.
- Arbetsgruppen Barnhälsa fortsätter sitt arbete med att öka likvärdigheten mellan stadsdelens förskolor.
- Enhetens chef arbetar vidare med samarbetsrutiner med Regionen och utredningsenheter för att underlätta arbetet samt att förbygga stuprör.

Nämndmål: Alla barn i förskolan utvecklar sin förståelse för grundläggande demokratiska värden i en inkluderande utbildning

Beskrivning

Målet nås genom att förskolans arbete med normer och värden präglas av barnkonventionens intentioner i en inkluderande utbildning för alla barn. Utbildningen skapar likvärdiga möjligheter för alla barn att uttrycka sina tankar och åsikter för att ha inflytande över sin vardag. Utbildningen är trygg och säker, riktlinjerna i Säker förskola, där arbetet med Aktiva åtgärder är en del, är vägledande i det arbetet. Rektor säkerställer att alla barn får det stöd de

behöver för sin utveckling inom ramen för förskolans uppdrag. Undervisningen kännetecknas av lek, språk samt hållbar utveckling, där barnens förmågor och intressen tas tillvara i undervisningens utformning.

Gemensamt framtagna stöddokument anger riktning för utbildningen och undervisningen inom prioriterade områden som likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer, språk, digitalisering, kultur, måltider och fysisk aktivitet.

Förväntat resultat

Utbildningen ger varje barn förutsättningar att utveckla:

- Självständighet och tillit till sin egen förmåga
- Förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt att ta ansvar för gemensamma regler

Enhetsmål: Resursenheten verkar för att stötta arbetslag och ledning i utformningen av en inkluderande undervisning, där barn ges det stöd och utrymme som de behöver för att utvecklas.

Förväntat resultat

- Arbetslag och ledning erbjuds möjlighet till fördjupad kunskap i och förståelse för hur olikheter kan ses som en tillgång samt vilket stöd och utrymme som enskilda barn kan behöva för att kunna vara en del av och bidra till gruppen.
- En tydlig bild av pedagogernas kompetens kring barns utsatthet för våld/omsorgsbrist samt orosanmälan.
- Utvecklade rutiner för samverkan med Socialtjänsten kring orosanmälan samt ökad kunskap om dessa hos förskolans arbetslag.

Arbetsätt

Genom handledning, konsultation och rådgivning samt utbildningsinsatser, berörs frågor kopplade till grundläggande demokratiska värderingar inom förskolan. Det kan exempelvis handla om inkludering, anpassning, förhållningssätt och bemötande. Arbetet utgår från ett barnperspektiv i enlighet med FN:s barnkonvention.

Varje termin förbereder och genomför Resursenhetens chef barnkonferenser med rektorer och biträdande rektorer från samtliga förskoleenheter. Där diskuteras behoven hos de barn som enheterna ansökt om verksamhetsstöd för och man utvärderar tidigare insatser. Genom att verksamhetsstöd fördelas, främjas förskolornas förutsättningar att ge alla barn det stöd och utrymme som de behöver för att kunna vara en del av och bidra till gruppens gemenskap.

I olika interna och externa arbetsgrupper samverkar Resursenheten med Socialtjänsten,

Regionen och rektorer, i ett främjande och förebyggande arbete med fokus på barn i behov av särskilt stöd. Genom att samverka stärks möjligheterna för alla deltagande verksamheter att stödja och främja barns rätt att inkluderas i förskolans undervisning.

Regelbundna samverkansmöten med representanter från Socialtjänsten.

Resursanvändning

- Resursenhetens tvärvetenskapliga team bestående av specialpedagoger, talpedagog och psykolog.
- Aktuell facklitteratur och stödmaterial kopplat till demokrati inom förskolan, tillgänglighet och inkludering.
- Samverkan med förskoleenheternas ledning och pedagoger. Samt nätverk med Regionen och Socialtjänsten.
- Resursenhetens lokaler, IT-utrustning, telefoni, kontorsmateriel.

Uppföljning

- Resursteamets handledningsinsatser utvärderas genom en digital utvärderingsenkät, avstämningar med arbetslag och ledning, barnkonferenser, samt genom en statistisk sammanställning som redovisas för avdelningens enheter.
- Resursteamets utbildningsinsatser utvärderas genom en digital utvärderingsenkät till deltagande pedagoger samt muntligen med deltagande rektorer/biträdande rektorer.
- Enhetschef följer upp resursenhetens insatser genom löpande avstämningar i olika arbetsgrupper.
- Resursteamet har fortlöpande uppföljning av enhetens insatser på veckovisa teammöten
- Enhetschef har terminsvisa barnkonferenser med rektor och biträdande rektor från samtliga förskoleenheter där ansökan görs gällande verksamhetsstöd.

I ansökan bifogas en handlingsplan med en redogörelse av vad verksamheten och barnet behöver för att utvecklas på förskolan som går igenom och gemensamma beslut fattas. Handlingsplanen upprättas i samråd med vårdnadshavare, personal, rektor och enhetens chef.

Utveckling

- Arbetsgruppen Barnhälsa fortsätter sitt arbete där syftet är att skapa en större likvärdighet inom förskoleenheterna. Detta genom att fånga upp personalens kommande behov, se över dokument, reflektera över att dra upp manualer/checklistor för att stödja personalens arbete. Detta arbete kommer att fortgå kontinuerligt med månadsvisa möten.
- Enhetschef arbetar vidare med samarbetsrutiner med Regionen och utredningsenheter, i syfte att tydliggöra verksamheternas olika uppdrag samt främja samverkan och kommunikation.
- Inom teamet diskutera våra arbetssätt för att stödja förskolepersonal och -ledning i att fördjupa förståelsen för hur grundläggande demokratiska värderingar kan praktiseras genom en inkluderande undervisning.

- Teamet undersöker och tar del av relevant fördjupning kopplat till demokrati i förskolan, utifrån våra skilda professioner och med ett främjande och förebyggande perspektiv.
- En webbenkät tas fram för att undersöka pedagogernas kompetens kring barns utsatthet för våld/omsorgsbrist samt orosanmälan.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Nämndmål: Invånarna har tillgång till ett rikt kultur- och föreningsliv

Beskrivning

Målet nås genom att kulturaktiviteter planeras för att nå nya målgrupper och bredda deltagandet i syfte att öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer. Kultur och skapande integreras i verksamheternas löpande arbete.

För att nå nya målgrupper är det angeläget att alla barn får prova olika former av skapande och kultur tidigt. Förskolan är en kulturell mötesplats där barnen får möta och själva prova olika former av kultur och skapande. Unga och vuxna får möta kultur och prova eget skapande i stadsdelsnämndens verksamheter. De äldre erbjuds olika kulturmöten på boenden, mötesplatser och genom sina organisationer.

Föreningar har möjlighet att söka bidrag för lokal verksamhet och stadsdelsnämnden utvecklar löpande samverkan med föreningar i syfte att stärka föreningslivet i stadsdelsområdet.

Nämnden arbetar även för att underlätta för närvaron av kultur i stadsdelsområdet, utifrån Stockholms stads kulturstrategiska program.

Förväntat resultat

- Barn, unga, vuxna och äldre i stadsdelsnämndens verksamheter får möta och själva prova olika former av kultur och skapande.
- Samarbete med föreningar och nätverk mellan föreningar och verksamheter utvecklas.

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Nämndmål: Stadsdelsnämndens verksamheter är energieffektiva och resurssmarta med en minimal klimatpåverkan

Beskrivning

Stadsdelsnämnden arbetar kontinuerligt med att kartlägga verksamheternas klimatpåverkan, och tar fram strategier för hur utsläppsminskningar ska ske. De två metoder som främst används är investeringar i utsläppsminskande utrustning och beteendeförändringar.

Klimatinvesteringsmedel söks för de projekt där investering i utsläppsminskande åtgärder inom stadsmiljöverksamhet eller verksamhetslokaler ses som den bästa lösningen. För att åstadkomma beteendeförändringar satsar nämnden på kompetenshöjande insatser i form av utbildningar som till exempel hållbara vård- och omsorgsboenden samt en utvecklad intern samverkan om miljö- och klimatfrågor.

Förväntat resultat

- Klimatpåverkan från konsumtion minskar och stadsdelsnämnden är på god väg att bli en fossilbränslefri organisation.
- Stadsdelsnämnden ska minska inköp av plast- och engångsprodukter.
- Avfall som uppstår mäts och sorteras och tas om hand på ett resurseffektivt sätt .
- Stadsdelsnämndens energiförbrukning minskar med hälften av mandatperiodens mål om en tioprocentig minskning.

Enhetsmål: Enheten är energieffektiv och resurssmart med en minimal klimatpåverkan

Förväntat resultat

- Klimatpåverkan från konsumtion minskar och stadsdelsnämnden är på god väg att bli en fossilbränslefri organisation.
- Stadsdelsnämndens användning av engångsprodukter minskar med ett särskilt fokus på plast.
- Avfall som uppstår mäts och sorteras och tas om hand på ett resurseffektivt sätt .
- Stadsdelsnämndens energiförbrukning minskar med hälften av mandatperiodens mål om en tioprocentig minskning.

Arbetsätt

Minska utskrifter genom ökad användning av digitala hjälpmedel
Miljövänliga alternativ används som färdmedel
Sopsortering

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	70 %	70 %	Ar

Nämndmål: Parker, förskolegårdar och naturmark utvecklas med fokus på biologisk mångfald och klimatanpassning

Beskrivning

Målet nås genom att vidta åtgärder som finns beskrivna i stadens handlingsplan för biologisk mångfald och i stadsdelsvist åtgärdsförslag för biologisk mångfald. Skötselplanen för biologisk mångfald ligger till grund för arbetet med att stärka den biologiska mångfalden i Älvsjöskogens naturreservat. Reservatet fyller en viktig funktion för den biologiska mångfalden i stadsdelsområdet och i staden. Arbetet med att omvandla klippta gräsmattor till ängsmarker fortsätter. En avvägning görs med behovet av öppna ytor för rekreation och klippta gräsmattors funktion som kolsänkor.

Stadsdelsnämnden deltar i arbetet med gemensamma lekvärdesriktlinjer för förskolegårdar, som efter avslutat arbete ska implementeras. Syftet är att skapa pedagogisk kvalitet i utemiljön och gröna gårdar. Som en del av arbetet med gröna förskolegårdar tar stadsdelen i samarbete med SISAB fram ett pedagogiskt material som ska inspirera till arbete med biologisk mångfald och odling på förskolegården.

Arbetet med att öka andelen ekologiska livsmedelsinköp och måltider vidareutvecklas där forum för att främja lärande och utbyte mellan verksamheter kommer att vara prioriterat. Parallellt med detta kommer det att pågå en utredning inom förskolan angående möjligheten att starta en ny enhet som arbetar med frågor inom hållbar kost och livsmedelshantering. Inom äldreomsorgen fortsätter utvecklingsarbetet för att underlätta kloka livsmedelsinköp bland annat genom att ta fram en gemensam baslista över hållbara livsmedel tillsammans med äldreomsorgens dietist.

Målet nås vidare genom att stadsdelsnämnden arbetar med anpassa stadsdelsområdet till ett förändrat klimat i enlighet med handlingsplanen för klimatanpassning.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden stärker den biologiska mångfalden genom att vidta flertalet åtgärder utifrån de förslag som anges i det stadsdelsvisa åtgärdsförslaget för biologisk mångfald (SÅF) 2022.
- Stadsdelsnämnden vidtar klimatanpassningsåtgärder utifrån behov och arbetar i enlighet med handlingsplanen för klimatanpassning.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giffria miljöer

Nämndmål: Stadsdelsnämnden bidrar till en god livsmiljö och har giffria verksamheter

Beskrivning

Målet nås genom att arbeta systematiskt med verktygen Byggvarubedömningen och Chemsoft i syfte att minska exponeringen för skadliga ämnen och kemikalier. Arbetet med att minska användningen av engångsprodukter med särskilt tyngdpunkt på plast vidareutvecklas ytterligare. Särskilt prioriterat för 2024 kommer att vara arbetet med vägledningen hållbara vård- och omsorgsboenden. Arbetet för en kemikaliesmart och giffri förskola pågår sedan ett antal år med stöd från Kemikaliecentrum.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden bidrar i möjligaste mån inom nämndens rådighet till att minska buller, dålig luft och förorenat vatten i stadsdelsområdet.
- Verksamheterna arbetar systematiskt med att fasa ut skadliga kemikalier bland förbrukningsprodukter.
- Samtliga anläggningsprojekt loggas i Byggvarubedömningen.

Enhetsmål: Enheten bidrar till en god livsmiljö och har giffria verksamheter

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden bidrar i möjligaste mån inom nämndens rådighet till att minska buller, dålig luft och förorenat vatten i stadsdelsområdet.
- Verksamheterna arbetar systematiskt med att fasa ut skadliga kemikalier bland förbrukningsprodukter.
- Stadsdelsnämnden ska minska inköp av engångsartiklar i plast.

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
Aktivt Medskapandeindex	79	83	År
Sjukfrånvaro	8,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
Sjukfrånvaro dag 1-14	3,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Nämndmål: Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare och har en god arbetsmiljö

Beskrivning

Stadsdelsnämnden kommer utifrån arbetsgivarperspektivet ha fokus inom områdena; trygga anställningsvillkor, systematiskt arbetsmiljöarbete, kompetensförsörjning och ledarskap.

Trygga anställningsvillkor där medarbetares anställningsform är tillsvidareanställning på heltid är normen vid nyanställningar. I bemanningsstrategin och inför varje rekrytering ingår att kartlägga möjligheten att erbjuda heltid till de medarbetare som ofrivilligt arbetar deltid.

Systematiskt arbetsmiljöarbete i vardagen är en friskfaktor och fortsatt ett prioriterat område för att medarbetare och chefer ska ha en god arbetssituation och förutsättningar att nå ett gott arbetsresultat. En god arbetsmiljö och ett närvarande ledarskap ska säkerställas genom balans mellan uppdrag och resurser, samt ett rimligt antal medarbetare per chef. Stadsdelsnämnden tydliggör arbetet med friskfaktorer för att på ett främjande sätt förstärka hållbara, hälsosamma och attraktiva arbetsplatser.

Ett aktivt strategiskt arbete med kompetensförsörjning utifrån uppdrag och mål är fortsatt prioriterat för att utveckla, behålla samt rekrytera medarbetare med rätt kompetens för uppdraget. Vid bemanning och inför rekrytering är det av stor vikt att analysera vilken kompetensprofil som bäst matchar verksamhetens kommande uppdrag och mål, för att bibehålla en hög kontinuitet av rätt kompetens i verksamheten. Rekryteringsprocessen säkerställer att bemanning och rekrytering sker kompetensbaserat och i linje med en hållbar bemanningsstrategi för verksamheten.

Chefsuppdraget kräver ett tydligt och utvecklingsinriktat ledarskap, där en helhetssyn kopplat

till mål och resultat kan förmedlas till medarbetarna. En analys av förvaltningsorganisationen kommer att genomföras under året utifrån stadens nya riktlinjer för chefsstruktur samt riktvärde för antal medarbetare per chef. Organisationen ska, förutom att möjliggöra ett närvarande ledarskap, även skapa förutsättningar för medarbetare att ha inflytande över sin arbetssituation och vara delaktiga i verksamhetsutvecklingen. Detta är även ett led i att gemensamt nå måluppfyllelsen i medarbetarenkäten (ökat aktivt medskapandeindex (AMI)) samt ett stärkt arbetsgivarvarumärke både internt och externt.

Medarbetare ska uppmuntras att omsätta idéer och förslag i konkreta verksamhetsförbättringar med stockholmarnas fokus i enlighet med kvalitetsprogrammet.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden har en hög andel tillsvidareanställda på heltid
- Stadsdelsnämnden har en god systematik inom arbetsmiljöarbetet
- Den totala sjukfrånvaron minskar till 8,5 %
- Strategisk kompetensförsörjning sker utifrån verksamhetens uppdrag och mål
- Förutsättningar för närvarande ledarskap förbättras
- Aktivt medskapandeindex (AMI) ökar till 79

Enhetsmål: Enheten är en attraktiv arbetsgivare och har en god arbetsmiljö.

Förväntat resultat

- Enheten har en god systematik inom arbetsmiljöarbetet
- Enheten arbetar aktivt med friskfaktorer för att sänka sjukfrånvaron för dag 1-14 till 3,5% eller mindre
- Aktivt medskapandeindex (AMI) ökar till 79

Arbetsätt

Enhetens verksamheter/personal är få och det kan innebära att det blir arbetsanhopning. Sammantaget resulterar detta i att vi får schemalägga och hålla koll på våra tider, prioritera arbetsuppgifter och lägga in paus tid.

Enheten utgår ifrån de riktlinjer som Arbetsmiljöverket har utfärdat gällande ett systematiskt arbetsmiljöarbete. Där vi utgår ifrån undersökning av arbetsmiljön utifrån fysiska, organisatoriska och sociala arbetsförhållanden. Vi för fortlöpande reflektioner om det pågående arbetet på fältet på våra teammöten, utvecklingsdagar och APT. Därefter går igenom och granskar de riskkällor som kommer upp och hanterar dessa tillsammans. I samband detta gör vi en riskbedömning och klargör de processer och åtgärder som behövs för att hantera risken. Dessa dokumenteras för en uppföljning av åtgärden.

Vi anser att tydlighet, transparens och möjlighet att påverka är av största vikt för den psykosociala arbetsmiljön på arbetsplatsen och ger positiva effekter.

Resursanvändning

Enhetens medarbetare och chef
Stadsdelens övergripande HR och IT stöd
Subvention till friskvårdsaktivitet

Uppföljning

Vi följer kontinuerligt upp våra arbetsmiljöer på APT och i miljö/skyddsronder.

Redovisning av ekonomi

Resursanvändning

Budget 2024

Övrigt